LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.
A. S. Trečiokas — Prezidentas.

BESIRUOŠIANT VIENINGAM DARBUI

Didžiojo New Yorko tautinės srovės veikėjai—sandariečiai, sąjungiečiai ir kitų grupių nariai—susitarė bendram veikimui bent pačiais svarbiausiais mūsų gyvenimo uždaviniais. Šie uždaviniai pažymėti pareiškime, kuris tilpo pereito antradienio VIENYBĖS laidoje.

Vargiai rastum tokį tautinio nusistatymo lietuvį, kuriam nuoširdžiai nerūpėtų Amerikos lietuvių išeivijos tautinius, kultūrinius ir ekonominius darbus visu jų didumu iškelti prieš visuomenę ir ją įtraukti į tų darbų barą. Juk šiuose darbuose glūdi Amerikos lietuvių tautinis išsilaikymas, mūsų priaugančios kartos lietuviais palaikymas ir jos aukėjimas, mūsų kultūrinis kilimas ir visa eilė kitų tautinių ir kultūrinių uždavinių.

Amerikos lietuvių išeivijai būtų neįmanoma bet kokia kultūrinė ir tautinė veikla be spaudos. Spauda yra pagrindu viso Amerikos lietuvių veikimo ir tautinio išsilaikymo. Todėl mūsų spaudos palaikymas, tobulinimas ir jos plėtimas yra bene pats svarbiausias ir pirmiausias kiekvieno sąmoningo lietuvio uždavinys.

Ištikus Europoje karui, bent laikinai persigrupuoja Europos tarptautiniai santykiai, į kurių painiavas įtraukta ir mūsų senoji tėvynė Lietuva. Atsidūrus Lietuvai naujose, ypatingose sąlygose, Amerikos lietuvių visuomenė negali pasilikti pasyviu faktorium Lietuvos nepriklausomybės išlaikymo sargyboje. Amerikos lietuviams reikalinga pasiruošti su galima pagelba Lietuvai, kad galėtumem išmintingai, planingai ir vieningai patarnauti savo senosios tėvynės reikalams, kuomet būsime pakviesti toms būtinoms pareigoms. Niekas negali pasakyti, kokias problemas lietuvių tautai iškels netolima ateitis. Turime būti pasiruošę visus netikėtumus sutikti.

Šiais Amerikos lietuvių gyvenimo pamatiniais reikalais Didžiojo New Yorko lietuvių tautinių grupių veikėjai susitarė bendrai veikti. Apie šio susitarimo nuširdumą neabejojame, nes visi veikėjai pritarė Dr. Venciaus, p. Strumskio ir kitų pareiškimams, kad gyvenamas momentas verčia kiekvieną nuoširdų lietuvį užmiršti visus praeities nesusipratimus, visus asmeniškumus ir reikalauja pirmiausioje vietoje statyti tautos reikalus tiek Amerikos lietuvių išeivijos gyvenime, tiek ir Lietuvoje. Šitokiam nusistatymui visi susitarimo dalyviai vienu balsu pritarę, taip pat vienu balsu priėmė jau minėtą tautinei veiklai stiprinti susitarimo rezoliuciją.

Todėl nėra jokio pagrindo abejonės, kad šis susitarimas bus visų šimtų nuošimčių vykinamas gyveniman. Taigi, žengtas pirmyn reikalingas žingsnis Amerikos lietuvių tautinių jėgų konsolidavimui tikslu sudaryti vieningą frontą tautinei veiklai. Bet susitarimo nepakanka. Reikia visu nuoširdumu ir pasiryžimu užsibrėžtus darbus stumti pirmyn. Reikia savo gražius pasižadėjimus kūrybinėmis pastangomis paremti. Reikia bendro susitarimo ir vieningo darbo judėjimą plėsti, kad jis kuogreičiausiai apimtų visą Amerikos lietuvių tautinį gyvenimą ir visas tautines jėgas į save sutrauktų.

Pasidžiaugdami Didžiojo New Yorko lietuvių tautinių grupių veikėjų reikšmingu susitarimu vieningai veiklai, kartu linkime, kad ir kitų kolonijų tautinių grupių veikėjai į tokio paties susitarimo kelią stotų. Amerikos lietuvių tautinis išsilaikymas ir pasikeitusios sąlygos Lietuvos gyvenime kiekvieną nuoširdų lietuvį verčia eiti didžiausio vieningumo keliu.

DR. J. ŠLIŪPO LAIŠKAI IŠ KELIONĖS

Rugsėjo 16 d. išvykęs į Lietuvą Dr. Jonas Šliūpas su šeima jau prisiuntė savo dukrai, D-rei Aldonai Šliupaitei, įspūdžius patirtus nepaprastoje kelionėje per Atlantą. Pasirodo, karo metu keliauti jūromis yra begalo įdomu ir jaudinančių scenų nestinga. Manome, kad dienraščio skaitytojams Dr. J. Šliūpo laiškai bus įdomūs, kuriuos žemiau spausdiname.

Rugsėjo 18 d.

Vakar buvo audra, labai supo laivą. Vitelis ir Grasilda sirgo jūrų liga.

Nežinome, ar mus nuveš į Klaipėdą, ar Rygą, ar Taliną, o gal reikės važiuoti į Suomiją?

Žinių per radiją mažai paduoda. Girdime, kad Sovietai užėmė Gudiją ir Ukrainą. Apie Vilnių nesako nė vieno žodžio.

Tvarka Kungsholme yra blogesnė, negu buvo Gripsholme. Ir šaltoka. Žada nakčia duoti šiltesnį užklodą. Valgyt būtinai reikia eiti paskiroj valandoj; kiek pasivėlavus—jau nebegauni. O maniškiai mėgsta vėlintis.

Tai viskas iki šiai dienai. Foundlandą.

Dabar tik pravažiuojam New

Rugsėjo 20 d.

Jau gerokai esame pravažiavę New Foundlandą. Žinios sako, kad rusai užėmė Vilnių ir kad jie ketina įkurti Taline laivų bazę. Tai reikštų pasikėsinimą ant Pabaltijo valstybių...

Čia su p. Ušinsku daug apsvarstę esame apie būsimąjį sutvarkymą Europos rytų. Hitleris sakė Danzige, kad Lenkija nebeatsikelsianti kaipo nepriklausoma valstybė, ir jis galįs kariauti septynis metus. Lietuvą demokratija būtų galėjusi aukščiau pakylėti savigarboje, dabar žmonės nepriklausomam gyvenime neįsisąmonino kaip reikia, daug nusiskundimų priespauda... Bet ar geriau būtų po rusų režimu šiandien? Ar pajėgs žmonės apie tai pagalvoti?...

Iš tolo matėme šį ryt laivą. Naktį nedaug visi miegojome. Jūros liga Viteliui ir Grasildai mažai pakenkė, šiandien jiedu geriau jaučiasi.

Rašyt jokio noro nėra, o ir laivas supasi. Nežinome, kaip iš Stockholmo gausimės namolei. Gal orlaivių priseis skristi? Apie tai daug kalbame ir svarstome. Viena ponia iš Kauno vežasi daug prekių prisipirkusi Amerikoje. Rūpinasi, kaip ji įveš jas Lietuvon be muito? Mat kuo žmonės rūpinasi...

Rugsėjo 21 d.

Sako, lenkų submarinas pabėgęs iš Talino ir todėl rusų laivai ėmę Estijos pakraščius saugoti. Lenkai dar — trys divizijos — tebekovoja Varšuvos griuvėsiuose. Vilnius rusų paimtas. Apie Lietuvą nieko nėra minima.

Šiaip kelionė pakenčiama, nors laivą supoja. Yra laive p. Cesevičius, kuris sako turėjęs stipendiją Amerikos universitete, bet atsisakęs nuo jos... Ar tai būtų teisybė? Gal karo dėliai valdžia stipendiją nutraukė. Kitaip — būtų blogas pavyzdis ir galėtų pakenkti kitiems studentams ateityje.

Susirūpinimas pasiekti tėvynę vis eina didyn — tai mūsų nelaimė. Laikrodį vis pirmyn pasukant maniškiai ilgai miega ir vis pusryčių negauna. Tai tiek šiandien.

Rugsėjo 22 d.

Tikimės pirmadienį būti Gotenburge. Tariamėsi šeši keleiviai iš Stockholmo skristi į Rygą rusų oro linija, kuri palaiko susisiekimą su Maskva kasdien. Bet nežinome, kaip vyks su bagažu. Jei bagažo lėktuvai neims, tai teks laivu važiuoti per Baltijos jūrą, kur sako plaukiojąs lenkų submarinas Ožel. Matysime rytoj, ką pasakys laivo viršininkai.

Šiandien matėsi vandenyne trys laivai, tarp kurių bene buvo ir Gripsholmas, plaukiąs į New Yorką. Su p. Ušinsku daug kalbėjome apie Lietuvą, jos politiką ir jos ateitį. Tik nežinome, ką padarys Sovietų Rusija... Jei neįsivelsime į karą, gali viskas mums gerai pasibaigti — taip išrodo.

Laivo švara daug menkesnė, negu Gripsholme ir Drottningholme. Valgis — irgi prastesnis. Nėra nė proso, nė mazgotuvės marškiniams. Nelabai mes visi lietuviai patenkinti aptarnavimu. Šiandien jūra nebanguota, gan lygi: tik apsiniaukęs dangus.

Labai laivas dreba, tai sunku rašyti. Tuo ir baigiu.

(Bus daugiau)

Vokiečių grąžinti pasienio policijos laivai "Šaulys," "Aitvaras" ir "Žaibas." Jie atgabenti į Kauną.

Ligi šiol nelaimingų atsitikimų žemės ūkyje užregistruota apie 6.000, o pramonėje apie 3.000.

TARNAI IR PONAI INDIJOJE

Iš kelionės po Gudžerati kraštą Indijoje

Kartą Babu, mano Bombėjaus tarnas, pakvietė mane atsilankyti pas jo tėvą. Aš tą pakvietimą mielai priėmiau, nes jau seniai norėjau arčiau susipažinti su žemesniųjų kastų gyvenimu. Tiesa, Babu buvo pačios aukščiausios tarnų kastos žmogus ir pasakojo paties jo šeima yra turėjusi net iš vaišijų kastos žmonas.

Babu kitiems matant negalėdavo šluoti mano kambario, grindis plauti, valyti puodus ar, nešti mėsiškus daiktus iš turgaus. Kada mums reikėdavo atlikti kokį nors žemesnės kastos darbą, mes arba pasislėpdavom nuo žmonių ir dirbdavome vieni patys, arba jeigu nebūdavo galima išvengti viešumos, tam darbui samdydavome atitinkamą žmogų.

—Kas atsitiktų, Babu, jeigu tave pamatytų grindis plaunant?

—Manęs nebepriimtų į mūsų kastą.

—O, ar tai svarbu?

—Man būtų vistiek, bet mano giminei ne. Aš nebegalėčiau drauge gyventi vienoje pastogėje, valgyti iš to paties puodo virto maisto ir niekas iš mūsų kastos nebeimtų mano dukterų.

—Iš tikro, Babu tau būtų blogai taip gyventi? Juk tu gyveni Bombėjuje ir čia tos kastos turi visai mažą reikšmę.

—Taip pone, bet kada nuvyksime pas mus ir pamatysi kaip mes gyvename pats įsitikinsi, kad indui kasta yra pats brangiausias dalykas; jis jos nustojęs ne tik kenčia pažeminimą ir savo žmonių boikotavimą, bet negali peržengti į aukštesnę būtybę sekančiame gyvenime.

—Keistas Babu, tu net filosofuoti moki?

—Visi indai filosofai—atrėžė man Babu.

—Tamsta pone, apie savo kelionę pas mus niekam nesakyk, nes kaip paskui suprasi tamstai bus sunku susikalbėti su kitais indais, kada norėsi gauti naują tarną.

—Nejau, tai pažemintų tave Babu?

—Ne mane, bet tamstą—paaiškino man Babu.

O gal mano apsilankymas tikrai gali suteikti tavo kastai nesmagumų?

—O ne, pone, jis suteiks mums tik garbę, jeigu ponas ... pas mus tik pasiliksite. Kitaip negalėtų būt, bet ...

—Kalbėk aiškiau Babu aš nesuprantu.

—Kai nuvyksite tada suprasit. Gal būt aš klydau.

Sulaukę sekmadienio anksti rytą išvykome su Babu į kaimą. Nors ir padūkusiu greičiu elektros traukinys nešė bambukais ir cukrinėmis švendrėmis apaugusias Arabijos jūros pakraščiais, bet Nausarės stotį tik pasiekėme apie pietus. Stotyje jau laukė pasiųstas Babu šeimininko dvidatis "tonga", į kurį turėjau teisę aš tik vienas sėstis. Babu tėvas būdamas, kad ir aukštu tarnu pas Gudžiarati dvarininką, vis tik neturėjo teisės sėdėti "tongoje" ir turėjo arba sau samdytis kitą "tongą", arba eiti pėsčias. Čia aš jau pradėjau aiškiai suprasti, ką Babu norėjo man anksčiau pasakyti.

—Babu, nusisamdyk sau vežimą, aš už jį užmokėsiu,—šūktelėjau Babui lipdamas į "tongą".

—Atčia sihib (dėkoju pone) aš mokėsiu apseiti.

Kada atvykome į dvarininko kiemą man teko spręsti sunkiausius europiečiui uždavinius. Aš atvykau svečiuose pas Babu tėvą, o Babu tėvas buvo tik dvarininko tarnas. Pačiam dvarininkui būtų būvusi didelė garbė turėti baltąjį svetį ir dabar nuo mano sprendimo priklausė, kurio svečiu aš būsiu? Jeigu aš apsistočiau dvarininko namuose, aš įžeisčiau bent mano europejišku supratimu Babu ir jo kastą. Apsistojęs pas Babu gimines nustočiau dvarininko pagarbos ir jis kiekvieną momentą galėtų paprašyti mane išsikraustyti. Nuo šio klausimo išsprendimo dažniausiai ir pareina europiečio pasisekimas Indijoje. Perdaug pūsies, nieko nelaimėsi, nusileisi tada indai ant tavęs, kaip ožkos ant palinkusio karklo, sulips ir visiškai nebegerbs.

—Malonusis pone, padarykite garbę užeidami į mano verandą—kvietė mane dvarininkas.

Babu tėvas reikšmingai pažvelgė į mane ir nusišypsojo. Aš negalėjau suprasti jo. Man atrodė, kad tai būta pralaimėjusio šypsnys ir aš nenorėdamas jo pažeminti pasiūliau:

—O man labai patiktų čia pat sodne. Kiek pas jus palmių, taip saldžiai kvepia jazminai — diplomatiškai sprendžiau savo likimą.

Su mano pasiūlymu visi sutiko ir dvarininkas nebespyrė manęs įeiti į jo namus. Aš matydamas, kad galima to klausimo išsprendimą visai atidėti tuojau pat daviau naują pasiūlymą.

—Aš labai mėgstu gyventi palapinėse: čia taip puiku, kad niekur, rodos, geriau nebūtų galima rasti.

(Bus daugiau)

SIŪLĖSI.—Belgijos karalius Leopoldas ir Olandijos karalienė Wilhelmina prieš patį karą siūlėsi tarpininkauti tarp alijantų, Lenkijos ir Vokietijos, kad šie nesusipyktų taip, kad reikėtų kariauti. Jų niekas nepaklausė.

LAKŪNAI BRANGIAUSI KARIAI

Karo vadai ir karo žinovai karius vertina ne tik pagal jų amžių, bendrą išmokslinimą, drąsumą, bet ir pagal tai, kiek kariuomenei kainuoja to ar kito kario paruošimas. Brangiausiais kariais yra laikomi karo lakūnai. Eilinį pėstininką kautynėms galima paruošti per 4—6 mėnesius, o paskubomis, karo metu ir per 3—4 savaites. Kulkosvaidininkus paruošia karo metu per 2—3 mėn. Artileristus — per 2—3 mėn., techniškų dalių karius per 4—6 mėn. Bet geram lakūnui paruošti reikia 2—3 metų laiko. O kiek per tą laiką reikia išlaidų lakūno išlaikymui, jo skraidymams reikalingam benzinui, tepalui, kiek lėktuvų jie sudėvi, sudaužo ir t.t. Be to lakūnas turi būti atrinktas iš daugelio kandidatų, jis turi būti sveikas, tvirtas, gabus, drąsus, susivaldąs ir turėti daug kitų gerų ypatybių, kurių iš kitų karių nereikalaujama. Didžiojo karo metu lakūnai buvo leidžiami į frontą išbuvę aviacijos mokykloj po vienerius metus, kartais vos po 6—8 mėnesius, nes buvo didelis lakūnų trūkumas. Tačiau aviacijos mokyklos kursą baigęs lakūnas dar nėra visiškai tinkamas kautis ore su priešu. Jis tik fronte, dažnose kautynėse turi įgyti patyrimą, išmokti dąsiai ir vikriai valdyti lėktuvą įvairiose aplinkybėse.

Vidutinio gerumo žvalgybinis lėktuvas kainuoja apie 200,000 lt., geras naikintuvas — apie 360,000 lt., o galingas dvimotorinis bombonešis — net iki 600,000 litų. Apskaičiuojama, kad gero lakūno tinkamas ir visapusiškas paruošimas per 2—3 metus kainuoja apie 70,000 lt. Tačiau vis tik toks lakūnas daug labiau branginamas už brangiausią lėktuvą. Nes lėktuvus galima pagaminti labai greitai: didžiosios valstybės pereito karo metu kiekviena pajėgdavo per mėnesį pastatyti po 1,000—1,300 lėktuvų, tuo tarpu tokiam skaičiui lakūnų paruošti reikia mažiausia 8—10 mėnesių. Bet ir tai tie paskubomis paruošti lakūnai nebus pirmaeiliai. Lakūnas turi mokėti ne tik valdyti lėktuvą, bet ir gerai žinoti jo mechaniką, mokėti šaudyti iš sudėtingų kulkosvaidžių, patrankėlių, mėtyti bombas, naudotis aklo skridimo prietaisais, dirbtinio kvėpavimo aparatais, šokti su parašiutu, žinoti astronomiją ir t.t. O viso to išmokyti lakūną galima tik ilgu ir brangiu darbu. Didžiojo karo metu mokomieji ir kovos lėktuvai mažai kuo skyrėsi, o dabar tas skirtumas padidėjo net 5 kartus, nes kovos lėktuvai dabar daug greitesni, geriau ginkluoti ir turi žymiai daugiau įvairių sudėtingų techniškų įrengimų.

Didžiajame kare buvo prisilaikoma taisyklės, kad nevalia šaudyti į lakūnus, kurie iš sugadinto lėktuvo iššoka su parašiutu gelbėdami savo gyvybę. Vėliau buvo pradėta į juos šaudyti, tačiau patys lakūnai piktinosi tokiais savo draugais ir vadino juos mėsininkais. Tačiau kinų-japonų, Abisinijos, Ispanijos pilietiniame kare į su parašiutais šokančius lakūnus buvo šaudoma be atodairos. Šaudoma bus į juos ir dabar vykstančiame kare. Priešas žino, kad lakūnas brangesnis už lėktuvą, kad nusileidęs savo pusėje jis vėl gaus kitą lėktuvą ir pakils į orą kautis dar su didesniu patyrimu, todėl ir stengiasi parašiutu besigelbintį lakūną sunaikinti ne lėktuvą, bet lakūną, nes lėktuvas be lakūno mažai ko vertas.. O geras lakūnas kartais gali atstoti šimtą ir daugiau karių.

M. L.

PAIEŠKOJIMAI

Lietuvos Konsulatas Čikagoje paieško sekamų asmenų:

DAILIDONĮ, Stanislovą, 35 m. amžiaus, kilusį iš Šiaulaičių km., Šiaulėnų valsč., 1928 m. išvykusį Kanadon. Labai svarbu. Skubus atsiliepimas arba apie jį pranešimas bus labai įvertintas.

DAMANSKĮ, Juozapą, kilusį iš Raseinių apskr., Kražių valsč., gyvenantį Chicagoje.

GLOBĮ, Praną, prieš keliolika metų gyvenusį 133 W. 15th St., Chicagoje. Konsulatui labai reikalingas jo atsiliepimas arba adresas.

LEVICKĄ, Vladą, kuris iš Lietuvos išvyko apie 1910 m. Didžiojo karo metu tarnavo Amerikos kariuomenėj. Iki 1926 m. gyveno Chicagoje.

NAKROŠĮ, Andriejų, iš Lietuvos išvykusį prieš 30 metų; kilusį iš Nekrošių km., Panevėžio valsč. ir apskr.

Ieškomieji asmenys arba apie juos žinantieji prašomi tuojau atsiliepti Konsulatan.

Lietuvos Konsulatas,
100 E. Bellevue Place
Chicago, Illinois.

APSIVEDĖ.—Britų admiraliteto pirmojo lordo Winston Churchill'io sūnus apsivedė. Vaizde matyti jo sūnus Randolph su savo jaunute žmona tuoj po šliūbo.

Žymūs lenkai žudosi

Žinios iš Vengrijos pranėša, kad Alfredas Bitija, buvęs gubernatorius miesto Lwow ir provincijos, Lenkijoje, pribuvęs miestan Munkacs ir apsistojęs viešbutyje, atrasta nusižudęs. Prie lavono rasta jo laiškas, kuriame nurodo, kam padalyti paliktą jo turtą, susidedantį iš $1.500 ir automobiliaus. Jo keli sūnūs kaip oficieriai tarnavo lenkų armijose. Priešams užėmus, jo žmona dingo.

Kita žinia iš Budapešto sako, kad Aleksandras Prystor, pirmiau buvęs premieras Lenkijos, taipgi nusižudė. Prystoras būk buvęs labai artimas draugas maršalui Pilsudskiui.

Gaila žmonių, bet tai aiškus lenkų didvyrių silpnumas.

MONTREALO DIENOS

MARIJA AUKŠTAITĖ

JUODASIS VARNAS

Ak, nusivyliau, nusivyliau... Ir, vos įstengiu išvilkti palaužtą dvasią į savo darbų lauką! O jis toks platus! Tiek dar žemėj usnių ir dagių... O aplinkui karo liepsnų akyračiai, verčia naujas žaizdas žmonijai, kuri reikalinga šiltesnio žodžio ir širdies.

Nors sunku, baugu, ir nedžiūsta blakstienos, bet, Tu Brangusis, šio lapelio vartytojau, galingesnis už mano dvasinį sapną, gana prisibeidei į mano širdį, gana klabenai sąmonę, kurią vyliai ir skriaudos sužeidė...

Nepyk, kad ilgai tave varginau savo tyla, kad skriaudžiau tave nieko neatsakydama, bet lūpos man stingo, stingo, nes grubiose pašaipos rankose, demoniškai juokėsi mano laisvės raktas.

Nekartą man nešei ir siųiei plunksną, ilgėjaisi mano senos ketelės, o aš lyg pro kalėjimo grotas, nešiau Tau tik savo širdį, o ar Tu jautei, kad jai buvo uždėtos pavydo sunkios spynos?

Sutraiškiau... Ne mano dvasiai retėžiai! Ir, tik Tau, tik Tau esu amžiais dėkinga, nes Tavo prieteliška ranka, kaip prityrusio naro, išsitiesė į mane ryjančius dumblynus, ir išvilko į visą ašarotą žemę.

Ak, mano Dieve, ką radau? ... Visa vakarų Europa, apsupta liepsnomis... Bėgu sielos takeliu per jūrą, bėgu ir klumpu... Juk ten savi broliai, sesutės... Ten ir mano Jonelis, kurio lopšelį vingiavau... Ir, štai užliejo motinos akis... O, ne! Tai ne ašara! Tik rausvos nekaltos bangos submarinų ištaškytos, kurių iškilomis neriasi tiršti žmonių kraujai, ir čiaupia gyvybę taip-pat motinų vaikams...

Vaizduotėj suklupau... Pabučiavo mano išsigandusias lūpas torpedų ugniniai kryžiai, nusispiovė trūkstančių minosvaidžių atčaižos, ir kai burbuliavo lavonai, nusijuokė dūmų audra, nuraudonavo jūra, ir vėl lyg nič nieko nekalti geležiniai mirties angelai—mosavo propeleriais žmogaus krauju dažytą vandenį.

—Ak, kas baisesnio kaip karas?! Suriko siela vandenų tyrais, o jau ten, už krantų—baubė patrankos. Nežinau, kam lėkė plieniniai paukščiai erdvių takais, tik rodos jutau, kai ant mano pečių, užtūpė juodas varnas, ir kriokė baisiu kruvinu snapu!

—Išlesiau akis... akių šimtus... Motinų išbučiuotas... O tu, kvailė, ašaroji! Juk žmonės žudosi tam, kad mano giminė būt soti!

—Ar tik tam?! Erdvių Saule, ar tik tam?!—tarsi vilkdama varno sunkią naštą, mintimis skriodžiau iškilias bangas. O varnas, vis tarsi tyčiojosi iš mano, iš milijonų motinų skausmo, vis primindamas, kad žmonių smegenys ruošia karų pabūklus tik tam, kad kitų žmonių smegenys būtų ištaškyti ir varnų sulesti...

—Ak, kokia ironija!—rods tėškiau juodą padaužą, o jis suplasnojo lyg giltinė sparnų glėbiu, ir iššiepė baisųjį snapą į mano širdį!

—Motina, ha-ha... motina?... Juk taip-pat motinų vaikai prisegė tiems plieniniams paukščiams sparnus, prikrovė bakus dujų, privertė bombų, parako kiaušinių, ir štai, žiūrėk... neša erdvė... —juokėsi varnas.

Spoksojau kaip galvos nenulaikantis kūdikis, kaip ištrauktais sparnais žiogelis, ir man buvo gaila motinų, gaila, gaila visų žmonių...

—Varne, pasakyk,—drebėdama siela paklausė. Pasakyk, kodėl tu toks beširdis, ir kam minti žmogiena?...

—Och, juk tai esu lepusis paukštelis! Niekam netrokštantis skriaudos.—jis atsakė. —Juk žmogus milijoną kartų plėšresnis už mus varnus, nes mes dar niekad neišžudėm savo giminės... O jūs?... Žmonės?... Puolate ne tik mus paukščius, žvėrelius, bet ir savo giminę be pasigailėjimo teriojate! Gal netiesa?... Bene jau ir jūs motinos nieku nekaltos?... Aš atviras, atviras varnelis!

Susigėdau... Ir kai siekiau uoluoto kranto, jis man pamojavo dešinės kojos išskėstais nagais, ir sukrankė pailgu riestu snapu!

—Aš skubu... Ar jauti kaip kvepia šiltas parakas ir atviromis žaizdomis pūvančių lavonų tiltai?... Žiūrėk, ten upeliukai... O ten, dvėseliėnų!... Aure, pažvelk! Dar ir vyresniojo tupykla tarp gluoksnių. O ten, merlės šmotai ir karboliaus kvapas! Tu manai, kad ten po beržu, tai kabo amputuotos kojos? O, ne! Jos atneštos granatų iš užupusmylio su nudrėksta kelnių kiška, kurioje saulutė užvaisins kirminų giminę užsigardžiuoti žvilbleliams!

Kojos?... Amputuotos?... —rezgė mano sąmonė kažką baisaus... ir ištiesų, sanitarai numosavo neštuvais nešini į karo lauką, nubaltavo sesutės baltas nuometas, o jame verkė suklupęs raudonas kryžius.

Ten, toly, baubė patrankos iš kalnų ir klonių, tratėjo kulkosvaidžiai ir liejosi kulkos į vieną mirties dalgį, šlavė gyvybes, vėl gėrė žemė kraują ir nešė upeliais, o varnų pulkai skėtriojo sparnais virš lopyto lavonais lauko, iš jų nagų varvėjo kraujas.

Ir verkė siela apkabinus tik pilką akmenį... Aš žiūrėjau į liepsnojančią Europą, ir pro ašarotus širdies langus, ieškojau savo sūnaus...

Marija Aukštaitė.

Atgauta lietuviška mokykla Montreale

Pereitą savaitę teko sužinoti, kad mes Montrealo lietuviai atgaunam savą lietuvišką mokyklą. Nors mokykla vakarinė, bet duodama visapusiška laisvė joje mokintis lietuvių kalbos ir rašto.

Neveltui nuėjo kai kurių asmenų darbas, nors ir aplinkiniais keliais, bet vistiek, mes turime džiaugtis, kad mokyklą turime. Nežiūrint kokiais keliais, nežiūrint gaudymosi kreditų, lietuviškas žodis Montreale nemirs, ligi dirbs kai skruzdės savo tautai pasišventę žmonės, nors ujami ir neigiami, bet saulės kasų — sielų turto, pavydo debesiai negali uždengti.

Broli, montrealieti, dabar tavo pareiga neatidėliojant paraginti prirašytus vaikučius leisti į mokyklą. Nežiūrint koks mokytojas mokins, bile lietuviškai. Matote, Montrealui kitokios išeities nėra... O jeigu į šią mokyklą vaikučių neleisite, arba jaunimas nelankys, tai Kanados valdžia tada gali visai lietuviams neduot mokyklos. Gaila mokytojo Tautkaus... Jis visų Montrealo lietuvių pamėgtas žmogus kaipo doras ir geras mokytojas, kurs lietuvių vaikučius mokino per vienuoliką metų, bet jis tuo tarpu negavo leidimo...

Tautos Varpas.

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

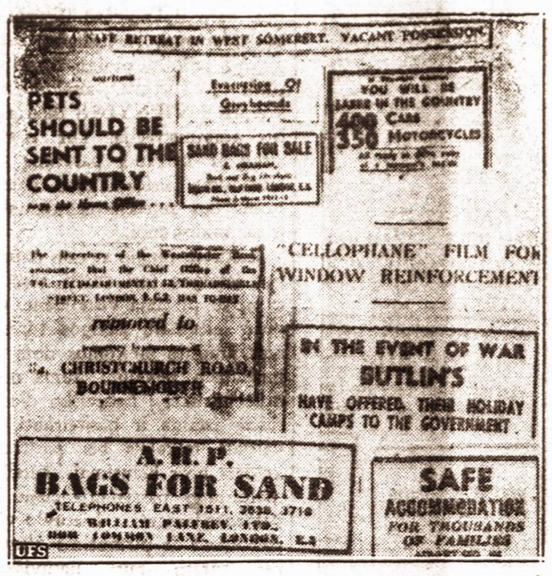

Karo meto skelbimai. — Taip tai atrodo britų laikraščių skelbimai įvairiomis karo meto reikmenims pirkti.

IŠ TORONTO PADANGĖS

Kanados karo atgarsiai

Kanada palieka santarvės oro laivyno centru. Čia bus įsteigta didžiausia pasaulio oro laivyno mokykla, kur mokinsis nuo 12 iki 25 tūkstančių lakūnų. Šio projekto pravedimui skiriama $250,000,000.

Sąrysy su šiuo projektu sulaikoma Kanados lakūnų išvykimas į užjūrį, iki pribus čia Australijos ir Naujos Zelandijos misijos. Numatoma, kad gal kanadiečiams lakūnams teks daugiausia tokioj mokykloj mokytojauti.

Šis karas, per pirmas 40 dienas, kainavo Kanadai $2.-500,000 į dieną, nors pirmose karo dienose vyriausybė numatė, kad pirmi 4-5 mėnesiai kaštuos apie 175,000,000. Pasaulinio karo metu, 1914-18 m., Kanada išleisdavo milijoną dol. į dieną.

Dabartiniu laiku, prie aukštai išvystytos mechanizacijos, kariuomenės užlaikymas ir apginklavimas daug brangiau atsieina. Kuomet vėlesniais laikais pėstininkai turėjo tik po vieną šautuvą, dabar kiekvienas pėstininkų batalijonas privalo turėti 50 lengvų kulkosvaidžių ir 100 ar daugiau sunkvežimių.

Iki šiol, pasiremdami spaudos žiniomis, mes manėme, kad Kanada jau turi po ginklu apie 100,000 vyrų. Bet dabar paaiškėjo, kad ši skaitlinė daug mažesnė, tik 60,000 vyrų. Ir liglaikinis rekrutavimas veikiausiai sulaikytas dėl stokos uniformų ir avalinės. Iš Ottawos pranešama, kad per sekančius 6 mėnesius bus reikalinga 140,000 uniformų ir apie du syk tiek batų. Iš to galima spręsti kokio skaičiaus kareivių siekiama.

Vokietijos piliečiams įsakyta užsiregistruoti ne vėliau, kaip iki 24 d. šio mėnesio. To nepadarę bus areštuojami. Neužsiregistravusiems grėsia, apart internavimo, vieni metai kalėjimo ir $500 bausmės.

Mes galime pavadinti šį karą imperialistiniu ir karu dviejų pasaulio grupių už pasaulio dominaciją. Tačiau mums turi būti aiškus vienas dalykas, kad šiandien pasaulis pasidalinęs į du aiškiu bloku: Rudąraudoną ašį ir demokratinių valtybių bloką.

Dėl to jis nėra vien Anglijos - Prancūzijos karas, bet visos žmonijos prieš rudos-raudonos ašies konspiraciją sudaužyti šių dienų civilizaciją ir panardinti visą pasaulį barbarizmo bedugnėn. Tai karas ir darbo žmonių, kurie naudojasi laisve žodžio, spaudos ir organizacijos demokratinėse valstybėse prieš diktatūras, kuriose darbininkams burna užčiaupta, jų spauda ir organizacijos sunaikintos. Taipgi karas ir už laisvę kiekvieno paskiro žmogaus ir tautos.

Kanados lietuviai vienokiu ar kitokiu būdu yra dalimi šio karo. Šis momentas iškelia prieš mumis įvairius klausimus. Ir jeigu kada nors pirmiau buvo kalbėta apie vienybę *lietuvių kilmės kanadiečių*, tai šiandien tokia vienybė juo labiau reikalinga.

Čia randasi gan sumanių vyrų ir moterų ir būtų galima sudaryti tarpsrovinis Centro Komitetas, kuris turėtų patarnauti lietuviams svarbiuose reikaluose. Kurią dieną turėtumėm visi susieiti į bendrą vietą ir išrinkti tokį komitetą.

K. Burė.

TRUMPOS TORONTO ŽINUTĖS

Pereito sekmadienio rytą sugrįžo iš Lietuvos Jonas ir Ona Petraičiai, tauragiškiai, kur jie manė paviešėti ilgoką laiką.

Jie paliko Tauragę rugsėjo 20 d., kuomet diktatoriaus Stalino armija, smogusi peilį Lenkijai iš užpakalio, pasiekė seną Lietuvos sostinę Vilnių. Visi keliai buvo užkimšti bėgančiais iš Vilniaus krašto lietuviais. Lietuvos kariuomenė paėmė 100 Lenkijos tankų ir priėmė tūkstančius kareivių ir civilių žmonių.

Važiavo per Rygą, Taliną, Švediją į New Yorką. Kelionėje laivą sustabdė ir krėtė kelis kartus, Švedijos - Norvegijos pakraščiuose. Kelionė per Atlantą truko 10 dienų, o iš Tauragės 25 dienas. Su Petraičiu grįžo ir brolių Jono ir Vlado Stankų žmonos su sūnais.

Spalių 11 d. grįžo namo iš ligoninės Elegijus Narušis, kur po sunkios ir komplikuotos operacijos išbuvo per 5 mėnesius laiko. Tai buvo jau antra Narušio operacija ir šį kartą pasekminga. Linkime jam greito sustiprėjimo ir greit pasirodant visuomeninėj dirvoj.

Per paskutinias 4 savaites sirgo Z. Užemeckienė, Aušros choro solistė, kuri buvo sužeidusi ranką ir galvą.

Antanas Belickas daugiausia išplatina literatūros, knygų ir laikraščių. Jis taip darbuojasi jau keletas metų. Prenumeruoja Saulę per paskutinius 27 metus, Dirvą, Pasaulio Lietuvį ir skaito Vienybę.

Vienybės Reporteris.

Montreale lankėsi įžymus lietuvis

Pereitą savaitę Montreale lankėsi įžymusis amerikietis p. Juozas Bačiūnas. Apart savų bizniškų reikalų, p. Bačiūnas aplankė nekuriuos Montrealo lietuvius.

Vėliau, teko sužinoti, kad p. Bačiūnas yra brangus Lietuvai, ir lietuviams žmogus. Pletesnę kalbą vertėtų parašyti, nes daug ko gražaus, idealaus man papasakojo apie Juozą Bačiūną, jam artimai pažįstantis asmuo, J. G. Bet tai paliksime ateičiai, ne gal p. Bačiūnas vėl nepamirš užsukti į Montrealą ir atlankys tą patį J. G., kurs pats savo plunksna parinks keletą minčių.

Tuo tarpu Montrealo nekurie lietuviai, linki p. J. Bačiūnui linksmai tęsti savo kelionę ir laimingai sugrįšti į savo gražųjį "Marinapolį."

Tautos Varpas.

ITALAI PASIPELNO

PANAMA, spalių 18 d. — Per Panamos kanalą, einantieji laivai, kurie pristato Pietų Amerikai įvairias prekes, taip pat ir kitose linijose, einančiose į Pietų Ameriką, dabar kursuoja Italijos prekybiniai laivai vieton prieš karą tose linijose plaukiojusio vokiečių prekybinio laivyno. Italija iš to pasidaro labai daug pelno.

"DIRVA"
Tautinis savaitinis laikraštis
eina 23-ti metai
Redaguoja žinomas rašytojas
K. S. KARPIUS
Prenumerata metams:
Amerikoje ____ $2.00.
Pusei metų ____ $1.00.
Ekstra: kurie vasaros metu išsirašys DIRVĄ, už $2.00 gaus per 15 mėnesių.
Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.
Adresuokite:
"DIRVA"
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

Išėjo iš spaudos naujai pertaisyta ir patobulinta
LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA
Sutaisė ir papildė kun. Dr. J. Starkus
Gramatikoje išdėstyta: Fonetika, Morfologija, Sintaksė. Visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės Linksniavimas ir asmenavimas. Kirčio mokslas ir rašyba
KAINA NUPIGINTA. TIK $1.00 (DOL.)
Tuojau reikalaukite VIENYBĖS administracijoje
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Kam yra patogu reikalaukite pas Liet. Spaudos B-vės prez.
A. S. TREČIOKĄ, 314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.

VIENYBĖS SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Dažnai tenka išgirsti VIENYBĖS skaitytojus nusiskundžiant, kad jie negauna reguliariai mūsų dienraščio. Iš savo pusės galime užtikrinti visus, kad dienraštis išsiunčiamas visuomet reguliariai tuo pačiu laiku, todėl kiekvienas skaitytojas privalo laiku ir reguliariai dienraštį gauti. Jei kokie nereguliarumai pasitaiko, tai ne iš mūsų kaltės.

Nereguliarumai Dienraščio Gavime

Taigi šiuo prašome visus skaitytojus, kurie dažniau nereguliariai dienraštį gauna, pranešti raštu apie tai VIENYBĖS administracijai, pažymint savo adresą ir visus nereguliarumus. Būtų dar geriau, kad keli VIENYBĖS skaitytojai vienu laišku tokius nereguliarumus praneštų, visi pasirašydami tą pranešimą.

Prašymas Prenumeratoriams

Prašome visų VIENYBĖS prenumeratorių nieko nelaukiant prisiųsti prenumeratą už laikraštį, kai tik prenumerata pasibaigia. Atminkite, gerbiamieji, kad dienraščio išlaikymui reikia daug lėšų ir niekas jokių reikmenų laikraščio leidimui veltui neduoda — viskas reikia pirkti, darbininkams reikia gyventi ir todėl be algų negali dirbti.

baigia prenumerata prašome tuojus atnaujinti. O kuomet gaunate paraginimą iš administracijos prenumeratą atnaujinti, tai susimildami be jokio atidėliojimo atnaujinkite prenumeratą. Pasitikime Jūsų, gerb. skaitytojai, parama mūsų visų reikalams tarnaujančio dienraščio palaikymui.

Prašome Paremti VIENYBĖS Spaustuvės Modernizavimą

Visi Amerikos lietuvių laikraščiai renka aukas savo spaustuvių modernizavimui ar patalpų įtaisymui. Tad ir VIENYBEI apsieiti be tokios visuomenės paramos savo spaustuvės modernizavimui ir laikraščio spausdinimo tobulinimui neįmanoma. Todėl VIENYBĖS leidėjai įkūrė Spaustuvės Modernizavimo Fondą ir prašo visus geros valios lietuvius, VIENYBĖS draugus ir rėmėjus pagal išgalę paremti šį fondą. Kuris aukos šiam fondui nemažiau 25 centų, kiekvieno vardas bus paskelbtas VIENYBĖJE.

Prašome visus kas kuo galite, paremti savo dienraščio palaikymą. Spaudos darbai, paskelbimai, laivakortės į Lietuvą ar savo giminių parsikvietimas į Ameriką bei kt. viskas žymiai prisideda prie dienraščio palaikymo. Todėl prašome visus VIENYBĖS skaitytojus, draugus ir rėmėjus visuomet atsiminti savo dienraštį ir su visokiais reikalais kreiptis į jo administraciją sekančiu adresu: Lithuanian Press Corp., 293 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖS Administracija

KNYGŲ SĄRAŠAS

Vienybėje neseniai iš Lietuvos gauta žemiau pažymėtos knygos. Jos visos yra įdomios skaityti ir su kai kuriomis verta susipažinti. Knygos parduodamos žymiai nupiginta kaina. Reikalaukite knygų asmeniškai, arba pasiųskite atviruką administracijos adresu ir reikalaujamos knygos Jums bus tuojau pasiųstos

V. Krėvė, Krėvės Raštai X t. 217 pusl. ____ .60
Anatole France, Taisa, Romanas, 205 pusl. ____ .50
V. Dovsinaitė, Janina arba Naujoji moteris, 240 pusl. .60
H. G. Wells, Pasaulių Karas, 175 pusl. ____ .50
Vyt. Bičiūnas, Mano Apysakos, 174 pusl. ____ .50
Pastogės Filozofas, ____ .50
Attmannsbacher, Napoleono I Meilužė, 120 pusl. ____ .50
J. Kraševskis, Karalių Motina, I t., 216 pusl. ____ .50
V. Stefansson, Eskimas Kekas, vaikams kn., 168 pusl. .40
Vyt. Alantas, Artisto Širdis, novelės, 207 pusl. ____ .50
J. Kraševskis, Karalių Motina, II t., 219 pusl. ____ .50
E. Thompson, Vinipego Vilkas, vaikams kn., 96 pusl. .40
N. Nammarstrom, Trys Gamtos Pasakos, vaikams, 160 psl. .40
Liudas Gira, Žygio Godos, poezija, 118 pusl. ____ 1.00
Liudas Gira, Paparčio Žiedas, misterija, 132 pusl. ____ .75
Balys Sruoga, Dievų Takais, 167 pusl. ____ 1.00
P. Rozegeris, Kai Buvau Dar Vaikas, 107 pusl. ____ .50

Be šių aukščiau pažymėtų yra ir kitų įvairiausių knygų, kaip poezijos, scenos veikalų, daugiau pritaikintų mūsų gyvenimo aplinkybėms, prozos, beletristikos, apysakų, romanų ir kt.

Ypač tinkamų yra scenos veikalų, kaip komedijų, dramų, tragedijų ir operečių, kurias pastatyti lengvai įmanoma ir mūsų išeivijos gyvenimo sąlygose.

Kreipkitės į Vienybės administraciją ir Jūsų pageidaujamos knygos bus pasiųsta. Užeikite asmeniškai ir pasirinkite. Vienybės knygyne gausite įvairiausių knygų žymiai nupigintomis kainomis.

PLATINKITE VIENYBĘ
Ekstra! Ekstra! Ekstra!
AMERIKOS LIETUVIS
Bepartyvės kripties 8 pusl. savaitinis laikraštis
PRISIŲSK $2. GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR
$5.00 VERTĖS KNYGOMIS DOVANAI
Pasirenkant iš 42-jų skirtingų rušių knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvy" ant 5-to pusl.
Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai
Kreipkitės:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.
NAUJAI IŠLEISTA
Valgių Gaminimo, Namų Prižiurėjimo Knygą
SU PRIEDU
Kaip Pagamint Vaisių Vynas
Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrymų Gaminimui Receptų. Kaina tik $1.00.
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

VIENYBĖ

Iš Meno Teatro narės pagerbtuvių ir pasilinksminimo

Pereito antradienio vakarą Susivienijimo salėje, Brooklyne įvyko pirmasis rudens sezone Meno Teatro narių šeimyniškas pasilinksminimas ir sutiktuvės grįžusios iš Lietuvos narės p-lės Eleonoros Bartkevičiūtės.

Narių ir svečių vakarienėje dalyvavo apie 30. Susirinkusiems pasivaišinus užkandžiais ir alučiu vakaro programą atidarė ir tikslą paaiškino p. Vit. Bukšnaitis. Toliau iš eilės trumpai mintis išreiškė bei sveikino grįžusią narę veik visi teatro nariai ir svečiai. Meno Teatro pirm. p. Vikt. Raudonaitis savo kiek ilgesnėje kalboje priminė organizacijos meno ir scenos svarbos darbą, kvietė visus darbu prisidėti. Išreiškė sveikinimus ir pageidavimą, kad asmenyje narės E. Bartkevičiūtės ratelio veikla žymiai padidėtų ir dar daugiau pasireikštų scenos darbe.

Paskutinioji kalbėjo garbės viešnia-narė E. Bartkevičiūtė. Ji tiesiog buvo sujaudinta už Jai parodymą ratelio narių pagarbos. Savo kalboje papasakojo iš Lietuvos dabartinių pergyvenimų vykstančio Europoje karo metu, tėvynės padėtį, kelionę ir baisumus vandenyne. Linkėjo rateliui daugiau veiklumo ir savo darbu bei kooperacija prisidėti ir kartu dirbti Jai mėgstamą scenos darbą. P-lei E. Bartkevičiūtei įteikta gėlių bukietas.

Po kalbų įvyko šokiai prie trijų kavalkų orkestros. Nariai bei svečiai dar pasivaišino, pasilinksmino. Išsiskirstyta su mintimi daugiau dirbti ir palaikyti artimesnius ryšius visuomenės tarpe.

Prietelius.

Liet. Demokratų klubo pirmasis parengimas

Spalių 28 d. Susivienijimo salėje, Brooklyne yra rengiamas metinis Brooklyno Lietuvių Demokratų klubo parengimas su mažu koncertu, prakalbomis, kurias pasakys dalyvaują politikos veikloje svetimtaučiai ir lietuviai. Koncertinę programos dalį išpildys Brooklyne gerai žinoma muzikė ir dainininkė ir Operetės choro mokytoja p-lė V. Tamkiūtė. Ji taipgi skambins pianu solo. Dainuos E. Gilvinskaitė ir pianu dar skambins B. Ramanauskaitė. Po to bus šokiai prie Nakties Pelėdų orkestro.

Įžanga 50c., vien tik į šokius 25c. Kitos organizacijos prašomos tą dieną kitų parengimų nerengti. Visi užkviečiami atsilankyti į šį pirmąjį viešą Liet. Demokratų klubo parengimą.

Rengimo Komisija.

Atidarytas North Beach aerodromas

Pereitą sekmadienį popiečiu atidarytas naujai pastatytas, kuris tikrai moderniškas, North Beach aerodromas. Atidarymo iškilmėse dalyvavo tūkstantinės minios žmonių. Kalbėjo miesto mayoras LaGuardia, aviacijos viršininkai ir kiti žymūs miesto bei valstijos pareigūnai.

Buvo žmonėms pademonstruota lėktuvų skridimas ir jų "triksai" ore. Vietos amerikonų spaudos žiniomis aerodromo atidaryme dalyvavo per 200.000 žmonių.

Didmiestis New Yorkas padidėjo dar vienu gražiu ir moderišku aerportu.

Operetės choro viešas vakaras su koncertu

Operetiečiai vėl pradėję dirbti savo dainos ir muzikos darbą priešakyje choro mokytojos p-lės V. Tamkiūtės ir ilgamečio pirmininko p. Pr. Bajoro stropiai ruošiasi šio sezono viešam parengimui.

Vakaras-Koncertas, su gražiu vaidinimu ir šokiais įvyks sekmadienį, lapkričio 19 d. vakare Piliečių klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne. Pralmogai ruošiamasi iš anksto ir dedama pastangos iš rengėjų pusės, kad atsilankiusius svečius tikrai patenkinti ir suteikti galimybės išgirsti gražių dainų ir pamatyti įdomų veikalėlį.

Prietelius.

Bostono Radijo

Šeštadienį, spalių 21 d. programas per stotį WORL, 8:30 iki 9:00 val. ryte bus: 1. Gros trio, violin, Longinas Buinis, senesnysis, armonistas Kazimieras Vaitkūnas, jaunesnysis, ir pianistė Izabele Vaitkūnaitė iš Cambridge; 2. Žinios; 3. Aštuntas radio kontestas.

Sekmadienį, spalių 22 d. programas per stotį WORL, 920 klc. 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis: 1. Joe Venner orkestra iš So. Bostono; 2. Dainuos dainininkė Adelė Mickevičiūtė iš Providence, R. I.; 3. Dialogą "Simas Kapnickas ir Teta Ole", parašė Jonas Krukonis. Sulošė Jonas Krukonis ir Valentina Minkienė iš So. Bostono.

Po programui prašome parašyt laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius.

Steponas Minkus,
garsintojas.

"Leitenantas Antanas" vaidinimas atidėtas

Brooklyno Lietuvių Meno Teatro ruošiamas viešas vakaras su 5 veiksmų drama "Leitenantas Antanas", turėjęs įvykti lapkričio 12 d. atidėta kiek vėlesniam laikui dėl susidėjusių aplinkybių iš salės gavimo pusės tai dienai.

Tą patį veikalą dar su didesniu pasiruošimu yra manoma suvaidinti lapkričio mėn. pabaigoje. Lietuvių visuomenė prašoma sekti spaudą ir įsidėmėti to vaidinimo datą, nes veikalas ištikrųjų yra gražus ir vertas visiems pamatyti.

Artistas.

Newsreel teatruose naujausios nuotraukos

Newsreel teatruoe New Yorke paskutinėmis dienomis yra rodoma pačios naujausios filmų nuotraukos iš dabartinio vykstančio karo Europoje. Vaizdai iš Anglijos, Prancūzijos ir Lenkijos. Nuteriotos Lenkijos vaizdai miestuose ir provincijose. Britanijos karalius apžiūri kariuomenę ir pasiruošimus karui. Valstybių diplomatų vizitai, kariuomenės dalių perkėlimai ir t.t.

Tą viską galite pamatyti bile kurią dieną ir valandą Newsreel teatruose, New Yorke, 46 ir 72 gatvių.

Toscanini koncertuos Carnegie salėje

Žymus italų muzikas Arturo Toscanini pirmu kartu dviejų paskutinių metų laikotarpyje, gruodžio 2 d. koncertuos Carnegie salėje. Jo koncerte taipgi dalyvaus kiti žymūs dainininkai ir muzikai. Jo vedamas simfonijos orkestras grieš žymiausius jo kūrinius.

"Ugniagesys"... — Kai tik sustaugia sirena, Chicagos ugniagesių stoty, tai pirmoji iš visų nusileidžia į pirmąjį aukštą ši katytė vardu Minnie. Buvo daug vargo kol ugniagesiai išmokino ją taip daryti, o dabar ji tai atlieka kaip ekspertas.

Gavo nemažai pinigų už sužeidimą

1937 metais kovo 13 d. ant 86-tos gatvės ir Battery Ave., Brooklyne gatvekariui sustojus nevietoj, kuriuo važiavo tūlas E. Schladebacr, jam išlipant trenkė į jį automobilis kuris jį sužeidė. Sužeistasis neteko darbo ir gydėsi. Iš kompanijos reikalavo pinigų už sužeidimą.

Užvakar teismas priteisė jam sumokėti $12.500.

Sveikata, gimimai, mirimai

Sveikatos Tyrimo biūro statistikos daviniais pereitą savaitę Brooklyne įvairiomis priežastimis mirė viso 492 asmenys. Naujagimių užregistruota 661.

Diphtheria naujai susirgo 6 asmenys. Scarlet fever 11, Measles 4, Whooping cough 33. Naujai susirgo pneumonia 17 asmenų. 15 sergančiųjų mirė. Automobilių nelaimėse žuvo 7 asmenys.

Šalti orai artėja. Būtinas vengtinumas pagauti šaltį. Kiek nušalus ir kitos ligos komplikuojasi. Jūsų gydytojas padės Jums turint didesnę temperatūrą ar šalčio negalavimus.

Skaitykit Vienybę

Kreipkitės įvairiais reikalais

Esant kokiu neaiškiu klausimu, kaip dokumentų išgavimu ar sudarymu, įvyksiančio balsavimo reikalu, pinigų persiuntimu į Lietuvą, malonėkite kreiptis į VIENYBĖS dienraščio administraciją, kur rasite aiškų ir tinkamą patarimą ir nurodymą. Informacijos Tamstoms bus suteikta nemokamai ir su malonumu.

Lietuvių biznio ar tam panašios įstaigos turi turėti visada ryšių su plačiaja visuomene. O ypač laikraščių įstaigos turėtų būti žmonių lankomos nors ir mažiausiu reikalu. Jums minutė užsukti į lietuviško dienraščio įstaigą ir pasiteirauti įvairiais reikalais bei pasitarti kokiais nors klausimais, suteiks malonumo patarnaujančiam ir patarnaujamam. Lietuvio-vės paskutinis ir pirmutinis žingsnis turėtų būti lietuviškai spausdinamo žodžio įstaigoje.

Taigi, esant nors mažiausiam reikalėliui, malonėkite kreiptis į VIENYBĖS administraciją, o mes Tamstoms su mielu noru visada patarnausime ir pasidalinsime turimomis žiniomis ir patarimais.

Sausas ir šaltokas oras

Paskutinių poros trejetos dienų laikotarpyje temperatūra gerokai nukrito. Meterologijos biūro pranešimais vandenyne siaučia vėjai, tad ir rytinius palkrasčius tai paliečia. Pereito antradienio vakarą ir nakčia į trečiadienį buvo vėjuota ir gana šaltoka

Sauso ir saulėto oro tikimasi šį mėnesį gana apsčiai. Matyti, spalių mėnuo klimato atžvilgiu bus palankus. Pranašaujama, kad šių metų žiema galinti būti šalta ir sniego daugiau, negu kuriais kitais metais.

SKELBKITĖS VIENYBĖJE

RADIO

NEW YORKO IR NEW JERSEY APYLINKĖJE

LIETUVIŲ RADIO DRAUGIJOS J. Ginkaus vadovaujamos programos pirmadieniais 8:15 val. vakare, ketvirtadieniais 7 val. vakare, iš WCNW 1500 klc. (girdimos New York, New Jersey ir Penna., bei Conn valstijų dalyse)

JONO VALAIČIO "Voice of the Lithuanians" programos antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 5:30 val. popietų iš WCNW stoties 1500 kls. ir sekmadieniais nuo 9:30 val. ryte iš WHOM stoties 1450 klc. (pastaroji girdima ir Conn, bei Penn. valst.).

VINCO MATUSEVIČIAUS programa šeštadieniais nuo 9 val. ryte iš WBNX stoties 1350 klc. (girdima ir Penn. bei Conn. valst.).

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET,
TEL.: EVERGREEN 8-7179

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

REIKALINGA

Skubiai reikalinga mergina ar moteris vargoninkauti ir šeimininkauti. Kreipkitės į Vienybės administraciją.

PARDAVIMUI

Parduodama lietuvių grožio salonas. Įsteigtas 15 metų atgal. Naujai pertaisytas ir moderniškas. Geroje biznio vietoje. Pusė sumos įmokėti iš karto. Sužinoti: Vienybės administracijoje, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Nepaprastas Palengvinimas Reumatiškų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkutę Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
savininkas
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA — LAIMĖ
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

KADA JŪS DAUG VALGOT! GERIAT! RŪKOT!
● PAŠALINA SKAUSMĄ VIDURIUOSE ●
GREIT BLAIVINA

Parduodama Baruose ir Restauracijose
COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street
New York City
Tel.: TRafalgar 4-3070

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
T. Fred Lefevre—*Manager*
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY F. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

REPUBLIC LIQUOR STORE
LIETUVIŠKAS MONOPOLIS
415 KEAP STR. BROOKLYN, N.Y.
TEL. EV. 7-2089 LICENSE L-72
XAVERAS STRUMSKIS
ĮSTAIGA TARNAUJANTI TEISINGAI IR MANDAGIAI SU DIDŽIAUSIU PASIRINKIMU IR ŽEMIAUSIOM KAINOM
SAVAS PAS SAVĄ

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

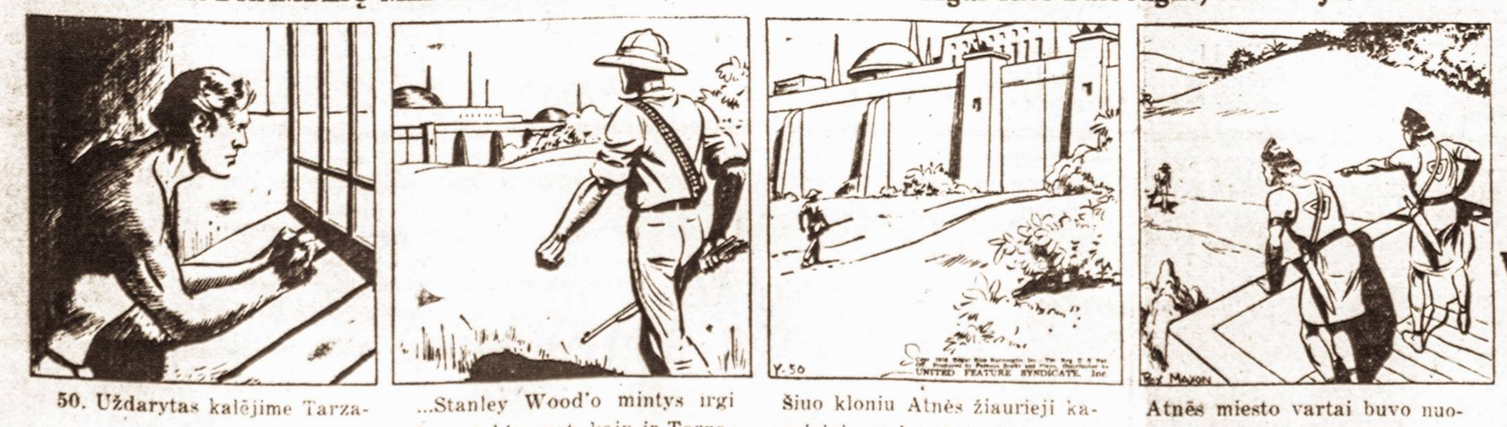

50. Uždarytas kalėjime Tarzanas nuobodavo. Jis žinojo, kad mirtis skraido ties jo galva. Bet jis nesirūpino apie save. Jei reiks mirti, jis mirs, kaip kad miršta visi džiunglių gyvuliai. Jam tik rūpėjo Gonfala, kurią jis pasižadėjo išgelbėt....

...Stanley Wood'o mintys irgi buvo tokios pat, kaip ir Tarzano: Jis rūpinosi kaip surasti jo mylimąją Gonfalą Nieko nepaisydamas, jis drąsiai ėjo į jam nežinomą miestą, kur tikėjosi rasti merginą, ar jos pėdsaką. Nenumanė vargšas, kad jo ten laukia didelis pavojus.

Šiuo kloniu Atnės žiaurieji kareiviai nuolat jodinėdavo ant savo karui pripratintų dramblių, puldami auksinį miestą Katnę. Šiuo pat keliu kraugeringi Katnės kareiviai dažnai žygiuodavo su savo išlavintais liūtais pulti iš dramblių kaulų pastatytą baltąjį miestą Atnę.

Atnės miesto vartai buvo nuolat saugojami. Ateinantį per lauką Wood ūmai pamatė sargyba iš vartų bokšto. "Žiūrėk", tarė vienas sargas savo draugui, "ateina kaž koks žmogus vienui vienas. Jis nepanašus į katnietį, bet, turbūt labai narsus, ar kvailas, kad ateina pas mus".

Kas bus toliau– žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje